

Số: 56/KL-TTT

Hưng Yên, ngày 22 tháng 7 năm 2026

KẾT LUẬN THANH TRA

Việc quản lý, sử dụng đất của Viện Di truyền nông nghiệp, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường) đối với Trạm thực nghiệm Văn Giang

Thực hiện các Quyết định: Số 352/QĐ-TTT ngày 13/8/2025 của Chánh Thanh tra tỉnh: Thanh tra việc quản lý, sử dụng đất của Viện Di truyền nông nghiệp, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường) đối với Trạm thực nghiệm Văn Giang và số 430/QĐ-TTT ngày 21/10/2025 về việc gia hạn thời gian thanh tra; từ ngày 19/8/2025 đến ngày 25/11/2025, Đoàn thanh tra đã tiến hành thanh tra tại Viện Di truyền nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang và các đơn vị, tổ chức, cá nhân có liên quan theo quy định.

Xét Báo cáo kết quả thanh tra ngày 06/01/2026 của Trưởng Đoàn thanh tra, Chánh Thanh tra tỉnh kết luận thanh tra như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

1. Về Viện Di truyền nông nghiệp

Viện Di truyền Nông nghiệp là đơn vị sự nghiệp khoa học, có nhiệm vụ nghiên cứu cơ bản có định hướng và ứng dụng các thành tựu khoa học kỹ thuật thuộc lĩnh vực di truyền và công nghệ sinh học nhằm thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế xã hội của ngành.

Viện Di truyền Nông nghiệp có các nhiệm vụ sau:

- Xây dựng chương trình, dự án, kế hoạch nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ thuộc lĩnh vực di truyền và công nghệ sinh học dài hạn, năm năm và hàng năm phục vụ cho mục tiêu phát triển kinh tế xã hội, trình cấp có thẩm quyền phê duyệt và tổ chức thực hiện.

- Thực hiện nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ về một số lĩnh vực;

- Thực hiện nhiệm vụ chuyển giao công nghệ, khuyến nông thuộc lĩnh vực di truyền và công nghệ sinh học;

- Hợp tác quốc tế nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ, hợp tác chuyên gia và đào tạo nguồn nhân lực trong lĩnh vực di truyền và công nghệ sinh học nông nghiệp với các tổ chức và cá nhân nước ngoài theo quy định của Nhà nước;

- Liên kết, hợp tác nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, thử nghiệm kỹ thuật mới, đào tạo nguồn nhân lực trong lĩnh vực được giao với các tổ chức trong nước theo quy định của pháp luật;

- Sản xuất kinh doanh theo đúng quy định của pháp luật;

- Quản lý, sử dụng có hiệu quả nguồn nhân lực, kinh phí, tài sản được giao đúng quy định của pháp luật.

2. Về Trạm thực nghiệm Văn Giang

Trạm Thực nghiệm Văn Giang tiền thân là Trại chăn nuôi Thống Nhất thuộc Tổng Công ty thực phẩm - Bộ Thương mại, được Bộ Nông nghiệp và Công nghiệp thực phẩm (nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường) tiếp nhận nguyên trạng theo Quyết định số 1219/NN-TCCB/QĐ ngày 12/9/1994 và đổi tên thành Trạm Chuyển giao Công nghệ sinh học trực thuộc Trung tâm Công nghệ Sinh học Thực vật. Trạm là tổ chức sản xuất kinh doanh thực hiện chế độ hạch toán phụ thuộc Trung tâm, cơ chế quản lý chuyển từ bao cấp sang cơ chế hạch toán thu bù chi, không thuộc biên chế quỹ lương sự nghiệp khoa học; được kế thừa quyền và nghĩa vụ đối với việc quản lý, sử dụng khu đất từ tổ chức của giai đoạn trước.

Năm 1998, Trung tâm Công nghệ sinh học Thực vật trực thuộc Bộ Nông nghiệp và PTNT được chuyển sang trực thuộc Viện Di truyền Nông nghiệp theo Quyết định số 108/QĐ/BNN/TCCB ngày 24/7/1998. Tại thời điểm bàn giao, Trạm thực nghiệm Văn Giang có tên là Trạm chuyển giao Công nghệ sinh học trực thuộc Trung tâm Công nghệ sinh học thực vật - Bộ Nông nghiệp và PTNT.

Ngày 26/3/2001, Viện trưởng Viện Di truyền nông nghiệp ban hành Quyết định số 142 VDT/QĐ về việc chuyển giao tài sản, cơ sở vật chất từ Trung tâm công nghệ sinh học (là đơn vị chủ quản của Trạm chuyển giao công nghệ sinh học) sang Viện Di truyền nông nghiệp. Tại Điều 1 Quyết định có nêu: Trạm chuyển giao công nghệ sinh học trở thành Trạm thực nghiệm phục vụ cho công tác nghiên cứu và chuyển giao công nghệ của Viện, là đơn vị hành chính sự nghiệp có thu trực thuộc Viện Di truyền nông nghiệp.

Năm 2007, Trạm chuyển giao Công nghệ sinh học được chuyển giao nguyên trạng về Trung tâm Thực nghiệm sinh học Nông nghiệp Công nghệ cao

thuộc Viện Di truyền Nông nghiệp và được đổi tên thành Trạm Thực nghiệm Văn Giang.

Tháng 7/2023, Trạm Thực nghiệm Văn Giang được chuyển giao nguyên trạng từ Trung tâm Thực nghiệm sinh học nông nghiệp công nghệ cao - Viện Di truyền Nông nghiệp sang trực thuộc Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ tế bào thực vật - Viện Di truyền Nông nghiệp.

- Chức năng, nhiệm vụ của Trạm thực nghiệm Văn Giang: Nghiên cứu cơ bản về tế bào thực vật và xây dựng các phương pháp công nghệ tế bào hiện đại nhằm tạo ra các vật liệu di truyền mới, các nguồn gen sạch bệnh và các công nghệ vi nhân giống phục vụ chọn tạo giống và nhân nhanh giống cây trồng có năng suất cao, chống chịu với những điều kiện bất lợi của môi trường, góp phần công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp - nông thôn; Xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật hiện đại, đồng bộ, liên hoàn từ khâu nghiên cứu đến khâu sản xuất quy mô pilot, đào tạo nhân lực, hợp tác quốc tế và chuyển giao công nghệ trong lĩnh vực công nghệ tế bào thực vật. Nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ tế bào thực vật; tham gia đào tạo cán bộ khoa học và công nghệ thông qua việc thực hiện các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ tế bào thực vật; giám định các kết quả phân tích, thí nghiệm, kiểm nghiệm.

- Về tổ chức nhân sự: Số cán bộ, công nhân viên của Trạm tính đến ngày 30/12/2024 là: 68 người. Hầu hết cán bộ, công nhân viên và thân nhân của họ đang sống và làm việc tại Trạm.

- Về công tác Đảng: Trạm có 01 tổ chức Đảng (*Chi bộ Trạm thực nghiệm Văn Giang gồm 14 đảng viên*) trực thuộc Đảng ủy xã Văn Giang.

- Về dân cư: Bao gồm cán bộ, công nhân viên, hưu trí và các thành phần khác theo các hộ gia đình được đăng ký hộ khẩu thường trú tại xã Văn Giang, tỉnh Hưng Yên, cụ thể:

+ Tổng số hộ gia đình 208 hộ (*theo sổ hộ khẩu*);

+ Tổng số nhân khẩu: 684 người, trong đó:

++ Số cán bộ, công nhân viên của Trạm: 68 người;

++ Số cán bộ, công nhân và cán bộ nghỉ hưu: 148 người;

++ 468 người còn lại là người thân (*con, cháu*) của cán bộ, công nhân viên của Trạm thực nghiệm Văn Giang.

- Về đất đai: Diện tích toàn Trạm khi nhận bàn giao từ Bộ Thương mại năm 1994 là 68,2 ha, trong đó: đất sử dụng vào mục đích để ở là 2,4 ha; đất vườn 1,41 ha; đất nông nghiệp dùng để canh tác sản xuất là 46,69 ha (*đã được giao cho*

các công nhân và cán bộ nghỉ hưu để sản xuất nông nghiệp); đất giao thông thủy lợi 17 ha; diện tích nhà xưởng, kho tàng 0,7 ha.

II. KẾT QUẢ KIỂM TRA, XÁC MINH

Trên cơ sở Báo cáo của Viện Di truyền Nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang; hồ sơ, tài liệu do các cơ quan, đơn vị, cá nhân liên quan cung cấp và kết quả kiểm tra, xác minh, xác định được như sau:

1. Tổng quan về diện tích đất tại Trạm thực nghiệm Văn Giang

Quá trình thanh tra, Viện Di truyền Nông nghiệp và Trạm thực nghiệm Văn Giang không cung cấp được văn bản, giấy tờ của cơ quan có thẩm quyền về việc giao diện tích đất Trạm thực nghiệm Văn Giang cho đơn vị quản lý, sử dụng, với lý do: Phần diện tích đất nêu trên trước đây thuộc Bộ Thương mại quản lý và Trại Chăn nuôi Thống Nhất được hình thành từ cuối những năm 1950; quá trình quản lý, sử dụng trải qua nhiều thời kỳ lãnh đạo khác nhau, nên khi bàn giao về Bộ Nông nghiệp và PTNT, Bộ và các đơn vị thuộc Bộ không được bàn giao giấy tờ trên. Hiện nay, Viện Di truyền Nông nghiệp chỉ lưu giữ được Biên bản bàn giao vào tháng 9 năm 1994.

Theo Biên bản bàn giao lập vào tháng 9/1994, tổng diện tích đất toàn Trạm là 682.000m², cụ thể:

- Đất trồng cây hàng năm: 299.900m²;
- Ao thả cá: 136.800m²;
- Bờ ao: 30.200m²;
- Đất thổ cư: 24.000m²;
- Đất xây dựng: 7.000m²;
- Mương và bờ mương nội đồng: 100.000m²;
- Đất làm đường liên xã: 70.000m²;
- Đất vườn: 14.100m².

Theo số liệu đo đạc hiện trạng, tổng diện tích đất của Trạm thực nghiệm Văn Giang là 657.880,4m², trong đó: Diện tích đất thuộc địa phận huyện Văn Giang (cũ) đo đạc từ năm 2016 - 2019 là 519.256,4m² (xã Liên Nghĩa 331.285,3m², xã Tân Tiến 187.971,1m²), nay thuộc xã Văn Giang, tỉnh Hưng Yên; diện tích đất thuộc địa phận xã Đông Tảo (huyện Khoái Châu cũ) đo đạc từ năm 2009 - 2011 là 138.624m², nay thuộc xã Hoàn Long, tỉnh Hưng Yên.

Theo Báo cáo số 158/BC-VDT-VP ngày 04/8/2025 của Viện Di truyền Nông nghiệp, thể hiện: Tổng diện tích đất toàn Trạm là 70,05ha, trong đó:

- Diện tích đất sử dụng phục vụ công tác nghiên cứu khoa học, trụ sở làm việc là 9,57ha;

- Diện tích đất sản xuất nông nghiệp là 36,59ha, được lãnh đạo Trạm thực nghiệm Văn Giang giao cho 142 cán bộ, công nhân của Trạm (*bao gồm cả những người đã nghỉ hưu*);

- Diện tích đất khu dân cư (*gồm đất ở, đất vườn*) là 10,24ha;

- Diện tích đất giao thông, thủy lợi là 13,53ha;

- Diện tích đất nghĩa trang, nghĩa địa là 0,12ha.

Năm 2023, thực hiện Dự án đầu tư xây dựng đường Vành đai 4 - Vùng Thủ đô Hà Nội, cơ quan chức năng đã thu hồi 85.160,7m² đất thuộc phạm vi của Trạm thực nghiệm Văn Giang; do vậy, diện tích đất của Trạm hiện nay đã giảm đi 85.160,7m² so với số liệu đo đạc trước đây.

Do thời gian thanh tra có hạn và thủ tục thực hiện công tác đo đạc mất nhiều thời gian, nên Đoàn thanh tra không thực hiện việc đo đạc hiện trạng sử dụng đất tại Trạm thực nghiệm Văn Giang; Đoàn thanh tra ghi nhận theo số liệu đơn vị báo cáo và tài liệu liên quan do đơn vị cung cấp.

2. Công tác quản lý, sử dụng đất tại Trạm thực nghiệm Văn Giang

2.1. Giai đoạn trước tháng 7/1998 (*trước khi Trạm thực nghiệm Văn Giang được chuyển về Viện Di truyền nông nghiệp quản lý*):

2.1.1. Công tác quản lý, sử dụng đất:

Trong giai đoạn này, tổng diện tích đất của Trạm thực nghiệm Văn Giang và việc quản lý, sử dụng đất tại Trạm được thể hiện trong Biên bản bàn giao từ Bộ Thương mại về Bộ Nông nghiệp và Công nghiệp thực phẩm lập vào tháng 9/1994; trong đó: Ngoài phần diện tích đất sử dụng làm trụ sở làm việc, điều hành, nghiên cứu khoa học và diện tích đất giao thông, thủy lợi; phần diện tích đất còn lại được Trại Chăn nuôi Thống Nhất và Trạm chuyển giao công nghệ sinh học (*năm 2007 được đổi tên là Trạm thực nghiệm Văn Giang*) sử dụng như sau:

- Đối với đất sử dụng vào mục đích để ở: Lãnh đạo Trại Chăn nuôi Thống Nhất và Trạm chuyển giao công nghệ sinh học thành lý nhà tập thể, nhà kho, chuồng trại và giao đất để sử dụng vào mục đích để ở cho **122 hộ** dân là cán bộ, công nhân của Trạm (*có danh sách chi tiết kèm theo*), trong đó: Giám đốc Trại Chăn nuôi Thống Nhất thành lý nhà tập thể, nhà kho cho 94 người (*mỗi người được thanh lý từ 01 gian, 02 gian hoặc 03 gian nhà (bao gồm nhà, đất và diện tích đất xung quanh với tổng diện tích 150m²)*); có 28 người được Giám đốc Trạm chuyển giao công nghệ sinh học giao đất để sử dụng vào mục đích đất ở (*từ năm*

1994 đến năm 1997) với diện tích $200\text{m}^2/\text{người}$, vị trí đất được giao sử dụng để ở nằm rải rác xung quanh Trạm với mục đích nhằm bảo vệ khu vực Trạm. Quá trình thanh tra chỉ thu thập được tổng số 76 Quyết định về việc thanh lý nhà tập thể, nhà kho, chuồng trại, Quyết định giao đất của lãnh đạo Trại Chăn nuôi Thống Nhất và Trạm chuyển giao công nghệ sinh học; 46 hộ còn lại không lưu giữ được văn bản, tài liệu liên quan đến việc thanh lý hoặc giao đất, nhưng các hộ vẫn sử dụng đất vào mục đích để ở từ thời điểm này cho đến nay và hàng năm đều nộp thuế nhà đất theo quy định.

- Đối với đất nông nghiệp: Phần diện tích 36,59ha được lãnh đạo Trạm chuyển giao công nghệ sinh học giao khoán cho cán bộ, công nhân của Trạm sử dụng để canh tác sản xuất nông nghiệp, thu sản lượng hàng năm để phục vụ hoạt động của Trạm và đóng bảo hiểm cho cán bộ, công nhân của Trạm. Quá trình thanh tra, Trạm thực nghiệm Văn Giang không cung cấp được văn bản, tài liệu của Trạm chuyển giao công nghệ sinh học về việc giao khoán đất nông nghiệp cho cán bộ, công nhân của Trạm.

2.1.2. Nhận xét, đánh giá:

- Đối với việc thanh lý nhà tập thể, nhà kho, chuồng trại và giao đất để sử dụng vào mục đích đất ở:

+ Việc thanh lý nhà tập thể, nhà kho cho 94 cán bộ, công nhân của Trạm: Giai đoạn này không có quy định cụ thể về việc thanh lý nhà tập thể, nhà kho nên không có cơ sở để đánh giá việc thanh lý của Trại Chăn nuôi Thống Nhất có đúng quy định không; tuy nhiên, việc giao diện tích đất xung quanh nhà tập thể, nhà kho cho người dân (*diễn ra trước năm 1994*) là không đúng thẩm quyền theo quy định tại điểm c khoản 4 Điều 13 Luật Đất đai năm 1987 (*thẩm quyền giao đất ở tại khu vực nông thôn thuộc UBND cấp huyện trên cơ sở kế hoạch giao đất khu dân cư nông thôn đã được UBND tỉnh phê duyệt*).

+ Đối với 28 trường hợp được giao đất sử dụng vào mục đích đất ở: Đây là hành vi giao đất trái thẩm quyền theo quy định tại điểm d khoản 3 Điều 23 Luật Đất đai năm 1993 (*thẩm quyền giao đất ở tại khu vực nông thôn thuộc UBND cấp huyện trên cơ sở kế hoạch giao đất khu dân cư nông thôn đã được UBND tỉnh phê duyệt*).

- Đối với việc giao khoán đất nông nghiệp để canh tác, sản xuất nông nghiệp cho cán bộ, công nhân của Trạm:

Theo quy định tại khoản 1 Điều 5 Pháp lệnh về quyền và nghĩa vụ của các tổ chức trong nước được Nhà nước giao đất, cho thuê đất ngày 14/10/1994 được ban hành theo Lệnh số 37-L/CTN ngày 25/10/1994 của Chủ tịch nước và Nghị định số 01-CP ngày 04/01/1995 của Chính phủ ban hành bản quy định về việc

giao khoán đất sử dụng vào mục đích sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp, nuôi trồng thủy sản trong các doanh nghiệp nhà nước thì Trạm chuyển giao công nghệ sinh học (*thời điểm này, Trạm là tổ chức sản xuất kinh doanh*) được phép giao khoán đất nông nghiệp cho cán bộ, công nhân của Trạm để sử dụng vào mục đích canh tác, sản xuất nông nghiệp. Do vậy, việc Trạm chuyển giao công nghệ sinh học giao khoán cho các cán bộ, công nhân của Trạm để canh tác, sản xuất nông nghiệp là đúng thẩm quyền. Tuy nhiên, việc giao khoán phải được lập Hợp đồng và tuân thủ các thủ tục theo Điều 6 của Nghị định số 01-CP ngày 04/01/1995 (*Đơn xin nhận khoán, Hợp đồng khoán, Trích lục bản đồ hoặc sơ đồ khu vực đất giao khoán, Biên bản giao, nhận khoán, các văn bản, phụ lục có liên quan đến việc khoán (nếu có)*), nhưng quá trình thanh tra, Trạm thực nghiệm Văn Giang không cung cấp được các tài liệu liên quan theo quy định trên, nên xác định việc giao khoán đất nông nghiệp của Trạm chuyển giao công nghệ sinh học chưa đảm bảo trình tự, thủ tục theo quy định trên.

2.1.3. Mặc dù công tác quản lý, sử dụng đất của Trại Chăn nuôi Thống Nhất và Trạm chuyển giao công nghệ sinh học trong giai đoạn này có tồn tại, hạn chế như nêu trên, nhưng không thuộc phạm vi thanh tra nên không kiến nghị việc xử lý trách nhiệm đối với tập thể, cá nhân có liên quan.

2.2. Giai đoạn từ tháng 7/1998 đến tháng 11/2005:

Ngày 24/7/1998, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn ban hành Quyết định số 108/1998/QĐ/BNN/TCCB về việc chuyển Trung tâm Công nghệ sinh học thực vật trực thuộc Bộ Nông nghiệp và PTNN sang trực thuộc Viện Di truyền nông nghiệp. Thời điểm này, Trạm chuyển giao công nghệ sinh học trực thuộc Trung tâm Công nghệ sinh học thực vật; do vậy, thời kỳ thanh tra được tính bắt đầu từ ngày 24/7/1998.

2.2.1. Công tác quản lý, sử dụng đất:

* Việc triển khai thực hiện Dự án “Mở rộng, nâng cấp Viện Di truyền Nông nghiệp” (*trong đó có Trạm chuyển giao công nghệ sinh học, sau này là Trạm thực nghiệm Văn Giang*)

Ngày 30/10/2000, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành Quyết định số 4748/QĐ/BNN-ĐTXD quyết định đầu tư thực hiện Dự án “Mở rộng, nâng cấp Viện Di truyền Nông nghiệp” (*trong đó có Trạm chuyển giao công nghệ sinh học*) do Viện Di truyền Nông nghiệp làm chủ đầu tư. Tại Điều 2 Quyết định nêu “*Quy hoạch và trình duyệt tổng mặt bằng bố trí khu vực dân cư tại khu vực Văn Giang (tỉnh Hưng Yên), tổ chức đền bù giải toả đúng các quy định hiện hành của nhà nước và pháp luật*”.

Thực hiện Dự án, Viện Di truyền Nông nghiệp đã sắp xếp, tổ chức lại sản xuất tại khu vực Trạm chuyển giao công nghệ sinh học, di chuyển chỗ ở của các hộ dân về khu tập trung dân cư để lấy đất làm khu thí nghiệm, xây dựng nhà lưới, nhà kính phục vụ công tác nghiên cứu khoa học của Viện Di truyền Nông nghiệp. Theo Bản đồ mặt bằng quy hoạch tổng thể toàn Trạm, thể hiện các khu chức năng như sau: Khu dân cư có diện tích 10,24ha; khu rau 0,76 ha; khu rau màu 4,29 ha; khu cây ăn quả 9,8ha; khu lúa 7,64 ha; khu ươm giống cây ăn quả 2,36 ha; khu ươm cây thí nghiệm 2,17 ha; khu tôm cá 7,15 ha; khu hoa cây cảnh 1,59 ha; khu nhà lưới, Plastic 4,32ha và khu trung tâm điều hành, giới thiệu sản phẩm 3,02ha.

Theo kết quả xác minh với Viện Di truyền Nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang, thể hiện:

Sau khi được Bộ Nông nghiệp và PTNT quyết định đầu tư thực hiện Dự án, Viện Di truyền Nông nghiệp đã tổ chức triển khai thực hiện. Mục tiêu của Dự án là quy hoạch khu dân cư tập trung với diện tích 102.400m², di chuyển toàn bộ các hộ đang sử dụng đất ở tại các vị trí xung quanh Trạm về khu dân cư tập trung; phần diện tích đất các hộ đang sử dụng trước khi phải di chuyển được sử dụng vào mục đích khác (*bản chất là quy hoạch lại và điều chỉnh cơ cấu sử dụng đất trong phạm vi khu vực Trạm*). Theo đó: Mỗi hộ dân (*là cán bộ, công nhân của Trạm*) được giao 200m² đất sử dụng vào mục đích để ở; mỗi cán bộ, công nhân của Trạm được giao 200m² đất sử dụng vào mục đích nông nghiệp (*đất vườn*) và mỗi thân nhân liệt sỹ được giao 200m² đất vườn (*có 07 thân nhân*) trong khu dân cư tập trung trên; tổng số hộ được giao đất để sử dụng vào mục đích đất ở là 122 hộ (*theo danh sách các hộ được thanh lý nhà tập thể, nhà kho, chuồng trại và giao đất giai đoạn trước năm 1998*). Kết quả thực hiện cụ thể như sau:

- Có 57 hộ đã nhận đất tại khu quy hoạch khu dân cư (*trong đó: có 04 hộ đã nhận tiền GPMB, chưa di chuyển nhà; 17 hộ chưa nhận tiền GPMB*).
- Có 25 hộ chưa có kế hoạch di chuyển do quá trình triển khai thực hiện, nguồn kinh phí thực hiện Dự án không đủ.
- Có 40 hộ giữ nguyên vị trí (*định vị tại chỗ trong khu quy hoạch khu dân cư do các hộ đang sinh sống tại vị trí đó trước khi thực hiện Dự án*).

Theo Báo cáo số 01/BC-TTN ngày 27/3/2023 của Trạm thực nghiệm Văn Giang, thể hiện: Hiện trạng sử dụng đất vào mục đích đất ở của 122 hộ tại thời điểm báo cáo như sau:

- Có 41 hộ đã nhận đất và xây nhà trong khu quy hoạch khu dân cư;
- Có 15 hộ đã nhận đất chưa xây nhà;
- Có 26 hộ giữ nguyên vị trí (*định vị tại chỗ*) trong khu quy hoạch khu dân cư;

- Có 40 hộ vẫn đang sinh sống ngoài khu quy hoạch khu dân cư (*khu vành đai của Trạm*).

Về quy hoạch sử dụng đất: Theo cung cấp của xã Văn Giang, xã Hoàn Long, Sở Nông nghiệp và Môi trường, thể hiện:

- Các đơn vị không cung cấp được bản đồ quy hoạch đối với khu vực Trạm chuyển giao công nghệ sinh học giai đoạn năm 2000 - 2001, nên không xác định được tại thời điểm triển khai thực hiện Dự án “Mở rộng, nâng cấp Viện Di truyền nông nghiệp” đối với Trạm chuyển giao công nghệ sinh học tại Văn Giang, việc lập bản đồ quy hoạch mặt bằng tổng thể và thực hiện Dự án trên cơ sở bản đồ mặt bằng quy hoạch tổng thể có phù hợp với quy hoạch sử dụng đất không.

- Theo Bản đồ quy hoạch sử dụng đất huyện Văn Giang lập năm 2005 đối với khu vực Trạm chuyển giao công nghệ sinh học (*phần diện tích đất thuộc huyện Văn Giang cũ*) được quy hoạch gồm các loại đất sau: đất trồng cây lâu năm, đất nông nghiệp khác, đất nuôi trồng thủy sản, đất ở.

- Theo Bản đồ hiện trạng sử dụng đất năm 2010 của huyện Văn Giang (*cũ*), thể hiện: Diện tích đất tại Trạm thực nghiệm văn Giang gồm các loại: đất trồng cây lâu năm, đất nông nghiệp khác, đất nuôi trồng thủy sản, đất ở.

- Theo quy hoạch sử dụng đất huyện Văn Giang giai đoạn 2021 - 2030 được phê duyệt tại Quyết định số 404/QĐ-UBND ngày 30/01/2022 của UBND tỉnh Hưng Yên và Quyết định số 1586/QĐ-UBND ngày 27/6/2025 của UBND tỉnh Hưng Yên về việc phê duyệt điều chỉnh quy hoạch sử dụng đất đến năm 2030 huyện Văn Giang, trong đó khu vực Trạm thực nghiệm Văn Giang được quy hoạch là đất nuôi trồng thủy sản và đất trồng cây lâu năm.

- Theo quy hoạch chung đô thị Văn Giang đến năm 2040 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 86/QĐ-TTg ngày 14/02/2023, thể hiện: Khu đất Trạm thực nghiệm Văn Giang được quy hoạch là đất dự trữ phát triển và đất làng xóm hiện hữu cải tạo.

- Theo Đồ án quy hoạch phân khu đô thị C2, đô thị Văn Giang tỉnh Hưng Yên (*tỷ lệ 1/2000*) được UBND tỉnh Hưng Yên phê duyệt tại Quyết định số 582/QĐ-UBND ngày 12/3/2025, thể hiện: Khu đất Trạm thực nghiệm Văn Giang được quy hoạch là đất dự trữ phát triển và đất làng xóm hiện hữu cải tạo.

- Theo các Quyết định: Số 410/QĐ-UBND ngày 30/01/2022 về việc phê duyệt quy hoạch sử dụng đất đến năm 2030 huyện Khoái Châu, số 1124/QĐ-UBND ngày 19/5/2025 của UBND tỉnh Hưng Yên về việc phê duyệt điều chỉnh quy hoạch sử dụng đất đến năm 2030 huyện Khoái Châu, thể hiện: Phần diện tích đất của Trạm thực nghiệm Văn Giang (*nằm trên địa bàn xã Đông Tảo (cũ)*) được quy

hoạch gồm các loại đất: đất trồng cây lâu năm, đất trồng cây hàng năm, đất nông nghiệp khác, đất ở, đất cơ sở sản xuất phi nông nghiệp, đất giao thông, đất thủy lợi, đất công trình năng lượng (*không thể hiện tên của tổ chức/cá nhân sử dụng đất*).

* Đối với việc quản lý, sử dụng đất nông nghiệp:

Theo Báo cáo của Trạm thực nghiệm Văn Giang, thể hiện:

Năm 1999, ông Nguyễn Văn Kháng - Giám đốc Trạm chuyển giao công nghệ sinh học đã ký 126 Hợp đồng giao khoán đất cho 126 cán bộ, công nhân của Trạm để sử dụng vào mục đích canh tác, sản xuất nông nghiệp với tổng diện tích là 507.634m², thu sản lượng hàng năm để đóng bảo hiểm cho người lao động và phục vụ hoạt động của Trạm; thời hạn hợp đồng từ ngày ký đến khi thu hồi để sử dụng vào mục đích khác. Trạm thực nghiệm Văn Giang không cung cấp được hồ sơ, tài liệu liên quan đến việc giao khoán đất theo quy định, như: Đơn xin nhận khoán, Hợp đồng khoán, Trích lục bản đồ hoặc sơ đồ khu vực đất giao khoán, Biên bản giao, nhận khoán, các văn bản, phụ lục có liên quan đến việc khoán (*nếu có*).

2.2.2. Nhận xét, đánh giá:

- Đối với việc thực hiện Dự án “Mở rộng, nâng cấp Viện Di truyền nông nghiệp” vào năm 2000 - 2002:

Việc Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn quyết định đầu tư thực hiện Dự án với mục tiêu nhằm tổ chức, sắp xếp lại sản xuất, di chuyển các hộ đang ở rải rác về khu tập trung dân cư trong phạm vi Trạm chuyển giao công nghệ sinh học để quy hoạch lại, sử dụng đất hiệu quả hơn là chủ trương đúng đắn theo lĩnh vực ngành. Tuy nhiên, quá trình triển khai thực hiện Dự án chưa đảm bảo một số quy định của Luật Đất đai năm 1993, Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đất đai năm 1998, cụ thể:

+ Quá trình thanh tra, không thu thập được bản đồ quy hoạch sử dụng đất giai đoạn triển khai thực hiện Dự án (*năm 2000 - 2001*), nên không có căn cứ đánh giá việc lập Bản đồ quy hoạch mặt bằng tổng thể thực hiện Dự án có phù hợp quy hoạch sử dụng đất không.

+ Đối với Kế hoạch sử dụng đất: Viện Di truyền Nông nghiệp không cung cấp được Kế hoạch sử dụng đất được cấp có thẩm quyền phê duyệt khi triển khai thực hiện Dự án, nên xác định đã vi phạm quy định tại khoản 3 Điều 1 Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đất đai năm 1998.

+ Quá trình lập quy hoạch, lập dự án đầu tư, Viện Di truyền nông nghiệp chưa lấy ý kiến của địa phương nơi triển khai dự án và chưa trưng cầu ý kiến của

nhân dân và Hội đồng nhân dân sống trên vùng quy hoạch, vi phạm quy định tại khoản 5 Điều 8 Nghị định số 52/1999/NĐ-CP ngày 08/7/1999 của Chính phủ về việc ban hành quy chế quản lý đầu tư và xây dựng.

+ Việc Viện Di truyền Nông nghiệp giao đất cho 122 hộ là cán bộ, công nhân của Trạm tại khu quy hoạch khu dân cư tập trung để sử dụng vào mục đích đất ở là không đúng thẩm quyền được quy định tại điểm d khoản 3 Điều 23 Luật Đất đai năm 1993.

Tuy nhiên, việc giao đất giai đoạn này thực hiện trên cơ sở từ việc giao đất trái thẩm quyền của giai đoạn trước năm 1998 (*giao cho các hộ đã được thanh lý nhà tập thể, nhà kho, chuồng trại và các hộ được giao đất trái thẩm quyền*) và được thực hiện theo đúng chủ trương mà Bộ Nông nghiệp và PTNT đã phê duyệt.

- Đối với việc quản lý, sử dụng đất nông nghiệp:

Giai đoạn này, Pháp lệnh về quyền và nghĩa vụ của các tổ chức trong nước được Nhà nước giao đất, cho thuê đất ngày 14/10/1994 và Nghị định số 01-CP ngày 04/01/1995 của Chính phủ ban hành bản quy định về việc giao khoán đất sử dụng vào mục đích sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp, nuôi trồng thủy sản trong các doanh nghiệp nhà nước vẫn đang có hiệu lực pháp luật, nên việc Giám đốc Trạm chuyển giao công nghệ sinh học ký 126 Hợp đồng giao khoán đất cho 126 cán bộ, công nhân của Trạm để canh tác, sản xuất nông nghiệp là đúng thẩm quyền. Tuy nhiên, việc giao khoán phải được lập Hợp đồng và tuân thủ các thủ tục theo Điều 6 của Nghị định số 01-CP ngày 04/01/1995 (*Đơn xin nhận khoán, Hợp đồng khoán, Trích lục bản đồ hoặc sơ đồ khu vực đất giao khoán, Biên bản giao, nhận khoán, các văn bản, phụ lục có liên quan đến việc khoán (nếu có)*), nhưng quá trình thanh tra, Trạm thực nghiệm Văn Giang không cung cấp được các tài liệu liên quan theo quy định trên, nên xác định việc giao khoán đất nông nghiệp của Trạm chuyển giao công nghệ sinh học chưa đảm bảo trình tự, thủ tục theo quy định trên.

2.3 Giai đoạn từ tháng 12/2005 đến trước ngày 01/7/2014:

2.3.1. Công tác quản lý sử dụng đất:

Theo báo cáo của Viện Di truyền Nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang và kết quả kiểm tra, xác minh, thể hiện:

- Đối với việc quản lý, sử dụng phần diện tích đất sử dụng vào mục đích để ở: Việc sử dụng không có biến động so với giai đoạn trước tháng 12/2005. 122 hộ được giao đất để sử dụng vào mục đích đất ở vẫn sử dụng ổn định và nộp thuế nhà đất hàng năm cho Trạm thực nghiệm Văn Giang để nộp cho cơ quan thuế.

Viện Di truyền Nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang không giao thêm cho trường hợp nào sử dụng vào mục đích đất ở.

- Đối với việc quản lý, sử dụng phần diện tích đất nông nghiệp:

+ Năm 2012, đại diện Trạm thực nghiệm Văn Giang (*gồm các ông, bà: Bùi Văn Thâu - Trạm trưởng, Đào Quang Cảnh - Trưởng phòng Tổng hợp, Đặng Thị Hưng - Kế toán*) đã ký thêm 40 Hợp đồng giao khoán đất sản xuất nông nghiệp cho 40 cán bộ, công nhân của Trạm để canh tác, sản xuất nông nghiệp với tổng diện tích $95.935m^2$, thời hạn hợp đồng từ ngày ký đến khi thu hồi để sử dụng vào mục đích khác và thu sản lượng hàng năm. Trong tổng số 40 hộ được ký Hợp đồng giao khoán nêu trên, có một số hộ được ký sau khi người thân được ký Hợp đồng giao khoán trước đây chấm dứt Hợp đồng, trả lại đất nhận khoán cho Trạm. Quá trình thanh tra, Trạm thực nghiệm Văn Giang không cung cấp được văn bản, tài liệu nào thể hiện việc ký Hợp đồng giao khoán đất nông nghiệp của Trạm thực nghiệm Văn Giang được thực hiện theo sự chỉ đạo của Viện Di truyền Nông nghiệp.

+ Ngoài ra, theo kết quả kiểm tra, xác minh, xác định: Trong giai đoạn này có 25 trường hợp có hành vi chuyển mục đích sử dụng từ đất nông nghiệp sang đất phi nông nghiệp (*xây dựng nhà để ở*) với tổng diện tích đất vi phạm là $1.360m^2$ (*trong đó có 06 trường hợp xây dựng nhà ở với tổng diện tích $250m^2$ trên đất vườn nằm trong khu quy hoạch dân cư 10,24ha*) mà không được cơ quan có thẩm quyền cho phép theo quy định tại điểm c khoản 1 Điều 36 Luật Đất đai năm 2003, vi phạm khoản 1 Điều 11 Luật Đất đai năm 2003 về nguyên tắc sử dụng đất (*sử dụng đất phải đúng quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất và đúng mục đích sử dụng đất*). Theo cung cấp của Trạm thực nghiệm Văn Giang, thể hiện: Do không tìm được tài liệu lưu giữ nên không xác định được việc khi phát sinh các trường hợp vi phạm về đất đai trong khu vực Trạm, lãnh đạo, cán bộ của Trạm thực nghiệm Văn Giang thời kỳ này có thực hiện các biện pháp ngăn chặn hoặc thông báo cho chính quyền cấp xã nơi có đất vi phạm để phối hợp xử lý không.

2.3.2. Nhận xét, đánh giá:

- Ngày 26/3/2001, Viện trưởng Viện Di truyền nông nghiệp ban hành Quyết định số 142 VDT/QĐ về việc chuyển giao tài sản, cơ sở vật chất từ Trung tâm công nghệ sinh học (*là đơn vị chủ quản của Trạm chuyển giao công nghệ sinh học*) sang Viện Di truyền nông nghiệp. Tại Điều 1 Quyết định có nêu: Trạm chuyển giao công nghệ sinh học trở thành Trạm thực nghiệm phục vụ cho công tác nghiên cứu và chuyển giao công nghệ của Viện, là đơn vị hành chính sự nghiệp có thu trực thuộc Viện Di truyền Nông nghiệp. Nguồn thu từ các kết quả sau nghiên cứu thực nghiệm sẽ được chi trả lương cho toàn bộ cán bộ, công nhân viên, hoạt động của Trạm và bổ sung nguồn vốn của Trạm theo luật định.

- Ngày 08/11/2005, Chính phủ ban hành Nghị định số 135/2005/NĐ-CP về việc giao khoán đất nông nghiệp, đất rừng sản xuất và đất có mặt nước nuôi trồng thủy sản trong các nông trường quốc doanh, lâm trường quốc doanh. Tại khoản 1 Điều 1 Nghị định quy định:

“Điều 1. Phạm vi điều chỉnh

1. Nghị định này quy định về việc giao đất khoán đất sản xuất nông nghiệp, đất rừng sản xuất, đất có mặt nước nuôi trồng thủy sản trong các nông trường quốc doanh, lâm trường quốc doanh, công ty, xí nghiệp nông nghiệp, lâm nghiệp nhà nước (gọi chung là nông trường quốc doanh, lâm trường quốc doanh)”

Tại khoản 1 Điều 17 Nghị định số 135/2005/NĐ-CP quy định: *“Nghị định này thay thế cho Nghị định số 01/CP ngày 04 tháng 01 năm 1995 của Chính phủ ban hành bản Quy định về việc giao khoán đất để sử dụng vào mục đích sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp và nuôi trồng thủy sản trong các doanh nghiệp nhà nước; các quy định trái với Nghị định này đều bãi bỏ”.*

Đối chiếu với quy định trên, nhận thấy: Giai đoạn này, Trạm thực nghiệm Văn Giang không còn là tổ chức kinh tế mà là đơn vị hành chính sự nghiệp có thu; do vậy, không thuộc phạm vi điều chỉnh của Nghị định số 135/2005/NĐ-CP ngày 08/11/2005 của Chính phủ.

Mặt khác, tại khoản 2 Điều 109 Luật Đất đai năm 2003, quy định:

“Điều 109. *Quyền và nghĩa vụ của tổ chức được Nhà nước giao đất không thu tiền sử dụng đất*

...

2. Tổ chức được Nhà nước giao đất không thu tiền sử dụng đất không có quyền chuyển đổi, chuyển nhượng, tặng cho, cho thuê quyền sử dụng đất; thế chấp, bảo lãnh, góp vốn bằng quyền sử dụng đất.”

Trạm thực nghiệm Văn Giang là tổ chức được kế thừa quyền và nghĩa vụ đối với việc quản lý, sử dụng khu đất từ các tổ chức của giai đoạn trước, là tổ chức được Nhà nước giao đất không thu tiền sử dụng đất, nên không có quyền cho thuê (giao khoán) quyền sử dụng đất. Năm 2012, lãnh đạo và cán bộ chuyên môn của Trạm thực nghiệm Văn Giang vẫn ký 40 Hợp đồng giao khoán đất nông nghiệp cho cán bộ, công nhân của Trạm và thu sản lượng hàng năm là không đúng các quy định của pháp luật đã nêu trên. Trách nhiệm thuộc về các ông, bà: Bùi Văn Thâu - Trạm trưởng, Đào Quang Cảnh - Trưởng phòng Tổng hợp, Đặng Thị Hưng - Kế toán, là những người đã ký 40 Hợp đồng giao khoán đất trái quy định.

Quá trình thanh tra, Đoàn thanh tra không thu thập được văn bản, tài liệu nào thể hiện việc giao khoán đất nông nghiệp của Trạm thực nghiệm Văn Giang được thực hiện theo chỉ đạo của Viện Di truyền Nông nghiệp hoặc cơ quan khác; tuy nhiên, với trách nhiệm của cơ quan chủ quản, Lãnh đạo Viện Di truyền Nông nghiệp, Trung tâm Thực nghiệm sinh học Nông nghiệp công nghệ cao phải chịu trách nhiệm đối với việc giao khoán đất nông nghiệp không đúng quy định của Trạm thực nghiệm Văn Giang.

- Ngoài ra, trong giai đoạn này xảy ra 25 trường hợp tự ý chuyển mục đích sử dụng từ đất nông nghiệp sang đất phi nông nghiệp tại Trạm thực nghiệm Văn Giang với tổng diện tích vi phạm là $1.360m^2$ (trong đó có 06 trường hợp xây dựng nhà ở với tổng diện tích $250m^2$ trên đất vườn nằm trong khu quy hoạch dân cư 10,24ha). Viện Di truyền Nông nghiệp và Trạm thực nghiệm Văn Giang không có biện pháp ngăn chặn hoặc thông báo đến cơ quan chính quyền để phối hợp xử lý dứt điểm hành vi vi phạm, nên đến nay các hành vi vi phạm vẫn tồn tại.

+ Các hành vi vi phạm này phải bị xử lý theo quy định tại Điều 140 Luật Đất đai năm 2003, cụ thể:

“Điều 140. Xử lý đối với người vi phạm pháp luật về đất đai

Người nào lấn, chiếm đất đai, không sử dụng đất hoặc sử dụng không đúng mục đích, chuyển mục đích sử dụng đất trái phép, huỷ hoại đất, không thực hiện hoặc thực hiện không đầy đủ các nghĩa vụ tài chính, các thủ tục hành chính, các quyết định của Nhà nước trong quản lý đất đai, chuyển quyền sử dụng đất trái phép hoặc các hành vi khác vi phạm pháp luật về đất đai thì tùy theo tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lý hành chính hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định của pháp luật.”

Việc xử lý được thực hiện theo quy định tại Nghị định số 123/2024/NĐ-CP ngày 04/10/2024 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm trong lĩnh vực đất đai; đối với các trường hợp xây dựng nhà ở trên diện tích đất vườn thì được phép tạm thời tiếp tục sử dụng, nhưng phải kê khai đăng ký với UBND xã theo quy định tại khoản 5 Điều 139 Luật Đất đai năm 2024.

+ Đối với người có trách nhiệm quản lý về đất đai, khi để xảy ra vi phạm phải chịu trách nhiệm theo quy định tại Điều 141 Luật Đất đai năm 2003, cụ thể:

“Điều 141. Xử lý đối với người quản lý vi phạm pháp luật về đất đai

Người nào lợi dụng chức vụ, quyền hạn làm trái với quy định của pháp luật trong giao đất, cho thuê đất, thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất, chuyển quyền sử dụng đất, thực hiện quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất, xác định nghĩa vụ tài chính về đất đai, quản lý hồ sơ địa chính, ra quyết định hành chính

trong quản lý đất đai; **thiếu trách nhiệm trong quản lý để xảy ra vi phạm pháp luật về đất đai** hoặc có hành vi khác gây thiệt hại đến tài nguyên đất đai, quyền và nghĩa vụ của người sử dụng đất thì tùy theo tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lý kỷ luật hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định của pháp luật.”

Viện Di truyền nông nghiệp, Trung tâm Thực nghiệm sinh học Nông nghiệp công nghệ cao là tổ chức được giao quản lý đối với Trạm thực nghiệm Văn Giang, nên việc để xảy ra vi phạm về đất đai trong khu vực của Trạm, trách nhiệm thuộc về Lãnh đạo Viện Di truyền nông nghiệp, Trung tâm Thực nghiệm sinh học Nông nghiệp công nghệ cao và cán bộ liên quan; trách nhiệm trực tiếp thuộc về Lãnh đạo Trạm thực nghiệm Văn Giang và cán bộ liên quan đã thiếu trách nhiệm, buông lỏng quản lý để xảy ra nhiều trường hợp vi phạm, diễn ra trong thời gian dài mà không có biện pháp ngăn chặn, xử lý hoặc thông báo đến cơ quan có thẩm quyền để phối hợp xử lý dứt điểm hành vi vi phạm, dẫn đến các trường hợp vi phạm vẫn tồn tại đến nay.

+ Theo quy định tại Điều 143 Luật Đất đai năm 2003, việc để xảy ra vi phạm pháp luật đất đai trên địa bàn có trách nhiệm của Chủ tịch UBND, Phòng Tài nguyên - Môi trường huyện Văn Giang (cũ); đặc biệt là Chủ tịch UBND và công chức Địa chính các xã: Tân Tiến, Liên Nghĩa (huyện Văn Giang cũ) trong giai đoạn từ năm 2007 đến trước ngày 01/7/2014, cụ thể:

“Điều 143. Trách nhiệm của Chủ tịch Ủy ban nhân dân các cấp trong việc phát hiện, ngăn chặn và xử lý vi phạm pháp luật về quản lý và sử dụng đất đai

1. Chủ tịch Ủy ban nhân dân các cấp có trách nhiệm phát hiện, ngăn chặn và xử lý kịp thời những vi phạm pháp luật về quản lý và sử dụng đất đai tại địa phương.

2. Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn có trách nhiệm phát hiện và ngăn chặn kịp thời việc chuyển quyền sử dụng đất trái phép, chuyển mục đích sử dụng đất trái phép; phát hiện và áp dụng các biện pháp ngăn chặn kịp thời việc xây dựng các công trình trên đất lấn, chiếm, đất sử dụng không đúng mục đích ở địa phương và buộc người có hành vi vi phạm khôi phục lại tình trạng của đất trước khi vi phạm.”

2.4. Giai đoạn từ ngày 01/7/2014 đến trước ngày 01/8/2024

2.4.1. Công tác quản lý, sử dụng đất:

- Đối với việc quản lý, sử dụng phần diện tích đất sử dụng vào mục đích để ở: Việc sử dụng không có biến động so với giai đoạn trước tháng 12/2005. 122 hộ được giao đất để sử dụng vào mục đích đất ở vẫn sử dụng ổn định và nộp thuế nhà đất hàng năm cho Trạm thực nghiệm Văn Giang để nộp cho cơ quan thuế.

Viện Di truyền nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang không giao thêm cho trường hợp nào để sử dụng vào mục đích đất ở.

- Đối với việc quản lý sử dụng phần diện tích đất nông nghiệp:

+ Đối với việc giao khoán đất nông nghiệp: Lãnh đạo Trạm thực nghiệm Văn Giang không ký thêm Hợp đồng giao khoán cho cá nhân nào. Các trường hợp được giao khoán giai đoạn trước đây phải nộp sản lượng hàng năm cho Trạm đến hết năm 2023; từ năm 2024, Trạm không thu sản lượng của các trường hợp nhận khoán nữa, nhưng các hộ vẫn tiếp tục canh tác, sản xuất trên diện tích đất đã nhận khoán trước đó. Theo cung cấp của lãnh đạo Trạm thực nghiệm Văn Giang: Quá trình giao khoán, có một số cá nhân (*đặc biệt là các trường hợp đã nghỉ hưu*) trả lại đất nhận khoán để người thân được nhận khoán phần diện tích đất đó; nhiều trường hợp hiện nay Trạm thực nghiệm Văn Giang không lưu giữ được Hợp đồng giao khoán; việc theo dõi và thu sản lượng chỉ được thể hiện trên Sổ thu, nộp sản lượng hàng năm của Trạm.

+ Về vi phạm trong sử dụng đất nông nghiệp: Trong giai đoạn này có 19 trường hợp có hành vi chuyển mục đích sử dụng từ đất nông nghiệp sang đất phi nông nghiệp với tổng diện tích đất vi phạm là $5.754m^2$ (*trong đó: Có 17 trường hợp xây dựng nhà để ở với tổng diện tích $2.254m^2$ và 02 trường hợp xây dựng nhà xưởng với tổng diện tích $3.500m^2$*) mà không được cơ quan có thẩm quyền cho phép theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 57 Luật Đất đai năm 2013, vi phạm khoản 1 Điều 6 Luật Đất đai năm 2013 về nguyên tắc sử dụng đất (*sử dụng đất phải đúng quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất và đúng mục đích sử dụng đất*). Theo cung cấp của Trạm thực nghiệm Văn Giang, thể hiện: từ năm 2022 đến nay, khi phát hiện một số trường hợp vi phạm về đất đai trong khu vực Trạm, lãnh đạo Trạm thực nghiệm Văn Giang đã thực hiện một số biện pháp ngăn chặn và thông báo đến chính quyền cấp xã đề nghị phối hợp xử lý vi phạm theo quy định, tuy nhiên việc ngăn chặn của Trạm không mang lại hiệu quả, các cá nhân vẫn tiếp tục có hành vi vi phạm; việc phối hợp của chính quyền cấp xã không được thường xuyên và quyết liệt (*chỉ dừng lại ở việc lập Biên bản kiểm tra*), nên hành vi vi phạm vẫn tồn tại, không được xử lý dứt điểm.

2.4.2. Nhận xét, đánh giá:

Trong giai đoạn này, Trạm thực nghiệm Văn Giang không phát sinh trường hợp giao đất ở hoặc ký Hợp đồng giao khoán đất nông nghiệp không đúng thẩm quyền. Tuy nhiên, còn để xảy ra 19 trường hợp có hành vi vi phạm pháp luật đất đai với diện tích đặc biệt lớn, cụ thể: 19 trường hợp đã tự ý chuyển mục đích sử dụng từ đất nông nghiệp sang đất phi nông nghiệp với tổng diện tích đất vi phạm là $5.754m^2$ (*trong đó: Có 17 trường hợp xây dựng nhà để ở với tổng diện tích*

2.254m² và 02 trường hợp xây dựng nhà xưởng với tổng diện tích 3.500m²). Các hành vi vi phạm này phải bị xử lý theo quy định tại khoản 1 Điều 206 Luật Đất đai năm 2013, cụ thể:

“Điều 206. Xử lý đối với người có hành vi vi phạm pháp luật về đất đai

1. Người có hành vi vi phạm pháp luật về đất đai thì tùy theo tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lý hành chính hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định của pháp luật.”

Các trường hợp vi phạm trên không bị cơ quan chức năng ngăn chặn, xử lý kịp thời nên đến nay vẫn tồn tại. Do vậy, cần thiết phải xử lý dứt điểm theo quy định tại Nghị định số 123/2024/NĐ-CP ngày 04/10/2024 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm trong lĩnh vực đất đai.

Đối với người có trách nhiệm quản lý về đất đai, khi để xảy ra vi phạm phải chịu trách nhiệm theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 207 Luật Đất đai năm 2013, cụ thể:

“Điều 207. Xử lý đối với người có hành vi vi phạm pháp luật về đất đai khi thi hành công vụ trong lĩnh vực đất đai

1. Người có hành vi vi phạm pháp luật về đất đai khi thi hành công vụ thì tùy theo tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lý kỷ luật hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định của pháp luật đối với các hành vi vi phạm sau đây:

...

b) Thiếu trách nhiệm trong quản lý để xảy ra vi phạm pháp luật về đất đai hoặc có hành vi khác gây thiệt hại đến tài nguyên đất đai, quyền và nghĩa vụ của người sử dụng đất;”

Viện Di truyền Nông nghiệp, Trung tâm Thực nghiệm sinh học Nông nghiệp công nghệ cao (giai đoạn đến tháng 6/2023) và Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ tế bào thực vật (giai đoạn từ tháng 7/2023 đến trước ngày 01/8/2024) là tổ chức được giao quản lý đối với Trạm thực nghiệm Văn Giang, nên việc để xảy ra vi phạm về đất đai trong khu vực của Trạm, trách nhiệm thuộc về Lãnh đạo Viện Di truyền Nông nghiệp, Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ tế bào thực vật, Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ tế bào thực vật và cán bộ liên quan; trách nhiệm trực tiếp thuộc về Lãnh đạo Trạm thực nghiệm Văn Giang và cán bộ liên quan trong giai đoạn từ năm 2015 đến trước ngày 01/8/2024 đã thiếu trách nhiệm, buông lỏng quản lý để xảy ra nhiều trường hợp vi phạm với quy mô lớn, diễn ra trong thời gian dài mà không kiên quyết ngăn chặn, xử lý

hoặc phối hợp chặt chẽ với cơ quan có thẩm quyền để xử lý kịp thời, dứt điểm hành vi vi phạm, dẫn đến các trường hợp vi phạm vẫn tồn tại đến nay.

Theo quy định tại Điều 208 Luật Đất đai năm 2013, việc đề xảy ra vi phạm pháp luật đất đai trên địa bàn có trách nhiệm của Chủ tịch UBND, Phòng Tài nguyên - Môi trường huyện Văn Giang (cũ); đặc biệt là Chủ tịch UBND và công chức Địa chính các xã: Tân Tiến, Liên Nghĩa (huyện Văn Giang cũ) trong giai đoạn từ ngày 01/7/2014 đến trước ngày 01/8/2024, cụ thể:

“Điều 208. Trách nhiệm của Chủ tịch Ủy ban nhân dân các cấp trong việc phát hiện, ngăn chặn và xử lý vi phạm pháp luật về quản lý và sử dụng đất đai

1. Chủ tịch Ủy ban nhân dân các cấp có trách nhiệm phát hiện, ngăn chặn và xử lý kịp thời những vi phạm pháp luật về quản lý và sử dụng đất đai tại địa phương.

2. Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã có trách nhiệm phát hiện, ngăn chặn và xử lý kịp thời việc chuyển quyền sử dụng đất trái phép, chuyển mục đích sử dụng đất trái phép; phát hiện, áp dụng biện pháp ngăn chặn và xử lý kịp thời việc xây dựng các công trình trên đất lấn, chiếm, đất sử dụng không đúng mục đích ở địa phương và buộc người có hành vi vi phạm khôi phục lại tình trạng của đất trước khi vi phạm.”

2.5. Giai đoạn từ ngày 01/8/2024 đến thời điểm kiểm tra, xác minh

2.5.1. Công tác quản lý, sử dụng đất:

- Đối với việc quản lý, sử dụng phần diện tích đất sử dụng vào mục đích để ở: Việc sử dụng không có biến động so với giai đoạn trước tháng 12/2005. 122 hộ được giao đất để sử dụng vào mục đích đất ở vẫn sử dụng ổn định và nộp thuế nhà đất hàng năm cho Trạm thực nghiệm Văn Giang để nộp cho cơ quan thuế. Viện Di truyền nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang không giao thêm cho trường hợp nào để sử dụng vào mục đích đất ở.

- Đối với việc quản lý sử dụng phần diện tích đất nông nghiệp:

+ Đối với việc giao khoán đất nông nghiệp: Lãnh đạo Trạm thực nghiệm Văn Giang không ký thêm Hợp đồng giao khoán cho hộ gia đình, cá nhân nào. Các trường hợp nhận khoán không phải nộp sản lượng cho Trạm nữa, nhưng vẫn tiếp tục canh tác, sản xuất trên diện tích đất đã nhận khoán trước đó.

+ Về vi phạm trong sử dụng đất nông nghiệp: Trong giai đoạn này có 04 trường hợp có hành vi chuyển mục đích sử dụng từ đất nông nghiệp sang đất phi nông nghiệp với tổng diện tích đất vi phạm là 1.120m² (trong đó: Có 03 trường

hợp xây dựng nhà để ở với tổng diện tích 370m² và 01 trường hợp xây dựng nhà xưởng với diện tích 750m²) mà không được cơ quan có thẩm quyền cho phép theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 121 Luật Đất đai năm 2024, vi phạm khoản 1 Điều 5 Luật Đất đai năm 2024 về nguyên tắc sử dụng đất (*sử dụng đất phải đúng mục đích sử dụng đất*).

2.5.2. Nhận xét, đánh giá:

Trong giai đoạn này, Trạm thực nghiệm Văn Giang không phát sinh trường hợp giao đất ở hoặc ký Hợp đồng giao khoán đất nông nghiệp không đúng thẩm quyền. Tuy nhiên, còn để xảy ra 04 trường hợp có hành vi vi phạm pháp luật đất đai, cụ thể: 04 trường hợp đã tự ý chuyển mục đích sử dụng từ đất nông nghiệp sang đất phi nông nghiệp. Các hành vi vi phạm này phải bị xử lý theo quy định tại Điều 239 Luật Đất đai năm 2024, cụ thể:

“Điều 239. Xử lý đối với người có hành vi vi phạm pháp luật về đất đai

Người có hành vi vi phạm pháp luật về đất đai thì tùy theo tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lý kỷ luật, xử lý vi phạm hành chính hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự, nếu gây thiệt hại thì phải bồi thường theo quy định của pháp luật.”

Các trường hợp vi phạm trên không bị cơ quan chức năng ngăn chặn, xử lý kịp thời nên đến nay vẫn tồn tại. Do vậy, cần thiết phải xử lý dứt điểm theo quy định tại Nghị định số 123/2024/NĐ-CP ngày 04/10/2024 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm trong lĩnh vực đất đai.

Đối với người có trách nhiệm quản lý về đất đai, khi để xảy ra vi phạm phải chịu trách nhiệm theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 240 Luật Đất đai năm 2024, cụ thể:

“Điều 240. Xử lý đối với người có hành vi vi phạm pháp luật trong quản lý đất đai khi thi hành công vụ

1. Người có hành vi vi phạm pháp luật trong quản lý đất đai khi thi hành công vụ thì tùy theo tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lý kỷ luật hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định của pháp luật đối với các hành vi vi phạm sau đây:

...

b) Thiếu trách nhiệm trong quản lý để xảy ra vi phạm pháp luật về đất đai hoặc có hành vi khác gây thiệt hại đến lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của người sử dụng đất;”

Viện Di truyền Nông nghiệp, Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ tế bào thực vật là tổ chức được giao quản lý đối với Trạm thực nghiệm Văn Giang,

việc để xảy ra vi phạm về đất đai trong khu vực của Trạm, trách nhiệm thuộc về Lãnh đạo Viện Di truyền Nông nghiệp, Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ tế bào thực vật và cán bộ liên quan; trách nhiệm trực tiếp thuộc về Lãnh đạo Trạm thực nghiệm Văn Giang và cán bộ liên quan trong giai đoạn từ ngày 01/8/2024 đến nay đã thiếu trách nhiệm, không kiên quyết ngăn chặn, xử lý hoặc phối hợp chặt chẽ với cơ quan có thẩm quyền để xử lý kịp thời, dứt điểm hành vi vi phạm, dẫn đến các trường hợp vi phạm vẫn tồn tại đến nay.

Theo quy định tại Điều 241 Luật Đất đai năm 2024, việc để xảy ra vi phạm pháp luật đất đai trên địa bàn có trách nhiệm của Chủ tịch UBND, Phòng Tài nguyên - Môi trường các huyện Văn Giang, Khoái Châu (cũ); đặc biệt là Chủ tịch UBND và công chức Địa chính các xã: Tân Tiến, Liên Nghĩa (huyện Văn Giang cũ) và Đông Tảo (huyện Khoái Châu cũ) giai đoạn từ ngày 01/8/2024 đến trước ngày 01/7/2025; Chủ tịch UBND và bộ phận, cá nhân liên quan của UBND các xã: Văn Giang, Hoàn Long giai đoạn từ ngày 01/7/2025 đến nay chưa kiên quyết xử lý đối với các trường hợp vi phạm phát sinh trong giai đoạn này. Cụ thể:

“Điều 241. Trách nhiệm trong việc phát hiện, ngăn chặn và xử lý vi phạm pháp luật về quản lý, sử dụng đất đai

1. Chủ tịch Ủy ban nhân dân các cấp có trách nhiệm sau đây:

a) Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện có trách nhiệm phát hiện, ngăn chặn và xử lý kịp thời những vi phạm pháp luật về quản lý, sử dụng đất đai tại địa phương theo thẩm quyền;

b) Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã có trách nhiệm thường xuyên kiểm tra, phát hiện, ngăn chặn và xử lý kịp thời theo thẩm quyền đối với các hành vi không đăng ký đất đai; lấn đất, chiếm đất, hủy hoại đất; sử dụng đất không đúng mục đích; chuyển, nhận quyền sử dụng đất không đúng pháp luật và hành vi vi phạm pháp luật đất đai khác của người sử dụng đất.

2. Người đứng đầu cơ quan có chức năng quản lý đất đai cấp tỉnh, cấp huyện có trách nhiệm kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn việc thi hành công vụ của cán bộ, công chức; giải quyết kịp thời, đúng pháp luật, theo thẩm quyền hoặc kiến nghị cơ quan có thẩm quyền giải quyết khiếu nại, tố cáo và kiến nghị của cá nhân, tổ chức và xử lý kịp thời những vi phạm pháp luật về quản lý, sử dụng đất đai tại địa phương theo thẩm quyền.

3. Công chức làm công tác địa chính cấp xã; công chức, viên chức thuộc cơ quan quản lý đất đai các cấp khi thi hành công vụ có trách nhiệm phát hiện và đề xuất xử lý kịp thời các hành vi vi phạm pháp luật về đất đai.”

2.6. Ngoài ra, quá trình kiểm tra, xác minh, phát hiện: Có 14 cá nhân chuyển nhượng quyền sử dụng đất trái quy định, cụ thể: Đất trong khu vực Trạm thực nghiệm Văn Giang là đất được Nhà nước giao cho tổ chức và không thu tiền sử dụng đất, nên không được phép chuyển nhượng theo quy định của Luật Đất đai qua các thời kỳ; mặt khác, việc chuyển nhượng đất của các cá nhân không đủ điều kiện chuyển nhượng do chưa được Nhà nước công nhận quyền sử dụng đất. Trong số 14 trường hợp chuyển nhượng quyền sử dụng đất, có 12 trường hợp chuyển nhượng đất sử dụng vào mục đích đất ở, đất vườn với tổng diện tích khoảng $2.823m^2$ (trong đó: đất ở $1.812m^2$, đất vườn $1.011m^2$), có trường hợp đã mua bán chuyển nhượng cho người thứ 4, thứ 5; có 02 trường hợp chuyển nhượng đất sản xuất nông nghiệp với tổng diện tích khoảng $3.318m^2$.

Việc để xảy ra vi phạm nêu trên, trách nhiệm trước hết thuộc về lãnh đạo Trạm thực nghiệm Văn Giang đã không quản lý chặt chẽ dẫn đến vi phạm; Chủ tịch UBND và công chức địa chính các xã giai đoạn trước ngày 01/7/2025 cũng có trách nhiệm do để xảy ra việc chuyển nhượng quyền sử dụng đất trái quy định trên địa bàn quản lý.

3. Quá trình thanh tra, Viện Di truyền nông nghiệp cung cấp thông tin và tài liệu có nội dung: Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Viện Di truyền nông nghiệp đã nhiều lần có văn bản đề nghị bàn giao lại cho tỉnh Hưng Yên một phần diện tích đất của Trạm thực nghiệm Văn Giang để địa phương quản lý, sử dụng. Tại Báo cáo số 158/BC-VDT-VP ngày 04/8/2025 của Viện Di truyền nông nghiệp gửi Đoàn thanh tra khi tiến hành thanh tra, đơn vị tiếp tục có quan điểm: Đề nghị được bàn giao một phần (đơn vị chỉ giữ lại khoảng 8,3ha đất trụ sở làm việc và đất phục vụ nghiên cứu khoa học) về tỉnh quản lý, sử dụng theo quy định.

4. Quá trình thanh tra, Đoàn thanh tra phát hiện có trường hợp đang thực hiện hành vi vi phạm về đất đai trong khu vực Trạm thực nghiệm Văn Giang nên đã tham mưu Thanh tra tỉnh ban hành Công văn số 589/TTT-ĐTTr ngày 17/9/2025 đề nghị Viện Di truyền Nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang và Chủ tịch UBND các xã: Văn Giang, Hoàn Long thực hiện một số biện pháp để kịp thời ngăn chặn, xử lý đối với các trường hợp vi phạm về đất đai mới phát sinh, đồng thời xử lý ngay các trường hợp đang có hành vi vi phạm.

III. KẾT LUẬN

Trên cơ sở kết quả thanh tra, xác minh và các quy định của pháp luật liên quan, Thanh tra tỉnh kết luận như sau:

1. Ưu điểm

Sau khi Trạm thực nghiệm Văn Giang được chuyển giao sang Viện Di truyền nông nghiệp quản lý, Viện và Trạm thực nghiệm Văn Giang đã quản lý, sử

dụng phần diện tích đất được giao vào mục đích nghiên cứu, thí nghiệm, thực nghiệm và giao khoán cho cán bộ, công nhân của Trạm để canh tác, sản xuất, hạn chế việc để đất hoang hoá.

Quá trình thực hiện công tác quản lý, sử dụng đất đai tại Trạm thực nghiệm Văn Giang, lãnh đạo Viện Di truyền nông nghiệp và Trạm thực nghiệm Văn Giang đã giao 1.400m² đất vườn cho 07 thân nhân liệt sỹ (mỗi người được giao 200m²), thể hiện sự quan tâm tới gia đình người có công với cách mạng.

2. Tồn tại, hạn chế

Bên cạnh những ưu điểm nêu trên, công tác quản lý, sử dụng đất đai tại Trạm thực nghiệm Văn Giang qua các thời kỳ còn để xảy ra nhiều tồn tại, hạn chế, cụ thể như sau:

2.1. Đối với việc giao đất sử dụng vào mục đích để ở và thực hiện thủ tục về đầu tư dự án:

- Giai đoạn trước ngày 24/7/1998: Lãnh đạo Trại chăn nuôi Thống Nhất thanh lý nhà tập thể, nhà kho gắn với giao diện tích đất xung quanh cho cán bộ, công nhân viên của Trạm (với tổng diện tích 150m²/hộ) là giao đất không đúng thẩm quyền theo quy định tại điểm c khoản 4 Điều 13 Luật Đất đai năm 1987 và Trạm chuyển giao công nghệ sinh học thực hiện việc giao đất ở cho 28 cán bộ, công nhân không đúng thẩm quyền theo quy định tại điểm d khoản 3 Điều 23 Luật Đất đai năm 1993.

- Giai đoạn thực hiện Dự án năm 2000 - 2002: Trong quá trình triển khai thực hiện Dự án “Mở rộng, nâng cấp Viện Di truyền Nông nghiệp”, Viện Di truyền Nông nghiệp và Trạm thực nghiệm Văn Giang đã giao đất trái thẩm quyền cho 122 cán bộ, công nhân của Trạm (bao gồm 28 trường hợp giao đất trái thẩm quyền giai đoạn trước năm 1998 và 94 trường hợp được thanh lý nhà tập thể, nhà kho gắn với giao diện tích đất xung quanh giai đoạn trước năm 1994). Việc giao đất trái thẩm quyền trong giai đoạn này được thực hiện trên cơ sở chủ trương quy hoạch lại Trạm thực nghiệm Văn Giang đã được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (PTNT) phê duyệt.

- Viện Di truyền nông nghiệp không cung cấp được Kế hoạch sử dụng đất khi triển khai thực hiện Dự án “Mở rộng, nâng cấp Viện Di truyền Nông nghiệp” là không đảm bảo quy định tại khoản 3 Điều 11 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đất đai năm 1998 (do quá trình thực hiện Dự án, chủ đầu tư đã tự ý thay đổi mục đích sử dụng từng khu vực so với hiện trạng trước khi thực hiện Dự án). Đồng thời, quá trình lập quy hoạch, lập dự án đầu tư, Viện Di truyền nông nghiệp chưa lấy ý kiến của địa phương, chưa trưng cầu ý kiến của nhân dân

và Hội đồng nhân dân sống trên vùng quy hoạch theo quy định tại khoản 5 Điều 8 Nghị định số 52/1999/NĐ-CP ngày 08/7/1999 của Chính phủ.

2.2. Đối với việc giao khoán đất nông nghiệp:

- Việc giao khoán đất nông nghiệp cho cán bộ, công nhân canh tác sản xuất giai đoạn trước tháng 12/2005 đảm bảo về thẩm quyền, nhưng chưa đúng thủ tục theo quy định tại Nghị định số 01-CP ngày 04/01/1995 của Chính phủ ban hành bản quy định về việc giao khoán đất sử dụng vào mục đích sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp, nuôi trồng thủy sản trong các doanh nghiệp nhà nước.

- Từ tháng 12/2005 đến hết năm 2023, Trạm thực nghiệm Văn Giang tiếp tục ký giao khoán đất nông nghiệp cho các cá nhân và thu sản lượng hằng năm là không đúng quy định của Luật Đất đai các năm 2003, 2013 và các văn bản hướng dẫn thi hành. Lý do là trong giai đoạn này, Trạm thực nghiệm Văn Giang đã chuyển đổi thành đơn vị hành chính sự nghiệp có thu, không còn là tổ chức kinh tế nên không có thẩm quyền giao khoán đất đai.

2.3. Đối với việc sử dụng đất nông nghiệp:

Qua các thời kỳ, do thiếu trách nhiệm, buông lỏng quản lý nên đã để xảy ra tổng cộng 48 trường hợp tự ý chuyển mục đích sử dụng từ đất nông nghiệp sang đất phi nông nghiệp với tổng diện tích vi phạm là 8.234m² (có biểu chi tiết kèm theo), cụ thể:

- Giai đoạn từ tháng 12/2005 đến trước ngày 01/7/2014: Để xảy ra 25 trường hợp tự ý xây dựng nhà ở, nhà xưởng với tổng diện tích vi phạm là 1.360m² (trong đó có 06 trường hợp xây nhà ở với tổng diện tích 250m² trên đất vườn thuộc khu quy hoạch dân cư 10,24ha). Vi phạm khoản 1 Điều 11 và điểm c khoản 1 Điều 36 Luật Đất đai năm 2003.

- Giai đoạn từ ngày 01/7/2014 đến trước ngày 01/8/2024: Phát sinh 19 trường hợp tự ý chuyển mục đích sử dụng đất với tổng diện tích vi phạm rất lớn là 5.754m² (trong đó có 17 trường hợp xây dựng nhà ở với diện tích 2.254m² và 02 trường hợp xây dựng nhà xưởng sản xuất quy mô công nghiệp với tổng diện tích 3.500m²). Vi phạm khoản 1 Điều 6 và điểm d khoản 1 Điều 57 Luật Đất đai năm 2013.

- Giai đoạn từ ngày 01/8/2024 đến thời điểm kiểm tra, xác minh: Tiếp tục phát sinh mới 04 trường hợp tự ý chuyển mục đích sử dụng đất với tổng diện tích vi phạm là 1.120m² (bao gồm 03 trường hợp xây dựng nhà ở với tổng diện tích 370m² và 01 trường hợp xây dựng nhà xưởng quy mô 750m²). Vi phạm khoản 1 Điều 5 và điểm b khoản 1 Điều 121 Luật Đất đai năm 2024.

2.4. Chuyển nhượng quyền sử dụng đất trái pháp luật:

Qua kiểm tra phát hiện trong ranh giới quản lý của Trạm có 14 trường hợp cá nhân thực hiện hành vi chuyển nhượng quyền sử dụng đất trái quy định pháp luật diễn ra từ năm 2009 đến năm 2025 (*Có biểu chi tiết kèm theo*). Do đây là quỹ đất Nhà nước giao cho tổ chức không thu tiền sử dụng đất, các cá nhân không được phép chuyển nhượng và các cá nhân chưa được Nhà nước công nhận quyền sử dụng đất nên không đủ điều kiện chuyển nhượng, cụ thể:

- Có 12 trường hợp chuyển nhượng đất ở, đất vườn với tổng diện tích khoảng $2.823m^2$ (*đất ở $1.812m^2$, đất vườn $1.011m^2$*), một số thửa đất đã chuyển nhượng đến người thứ 4, thứ 5.

- Có 02 trường hợp chuyển nhượng đất sản xuất nông nghiệp với tổng diện tích khoảng $3.318m^2$.

3. Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế

3.1. Nguyên nhân khách quan:

- Trạm thực nghiệm Văn Giang được hình thành từ lâu (*cuối những năm 1950*), từ khi hình thành đến nay được chuyển giao cho nhiều cơ quan, tổ chức quản lý và trải qua nhiều thế hệ lãnh đạo, nên việc lưu trữ hồ sơ, tài liệu liên quan đến nguồn gốc đất của Trạm gặp nhiều khó khăn;

- Cơ chế tổ chức, hoạt động của Trạm từ khi hình thành đến nay có nhiều thay đổi, đã ảnh hưởng không nhỏ đến cơ chế quản lý, sử dụng đất tại Trạm;

- Chính sách, pháp luật về đất đai có nhiều thay đổi qua các thời kỳ đã ảnh hưởng nhiều đến công tác quản lý, sử dụng đất tại Trạm.

3.2. Nguyên nhân chủ quan:

- Công tác lưu trữ, bàn giao hồ sơ, tài liệu giữa các thời kỳ lãnh đạo của các cơ quan, tổ chức, cá nhân liên quan không tốt, không đầy đủ;

- Nhận thức về trách nhiệm trong công tác quản lý, sử dụng đất của lãnh đạo Viện Di truyền Nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang qua các thời kỳ còn hạn chế; chưa thường xuyên tiến hành kiểm tra việc sử dụng đất tại Trạm, không kiên quyết xử lý hoặc thông báo đến cơ quan có thẩm quyền để phối hợp xử lý dứt điểm đối với các trường hợp vi phạm pháp luật về đất đai trong khu vực Trạm thực nghiệm Văn Giang;

- Cơ quan quản lý nhà nước ở địa phương (*cấp xã, cấp huyện trước ngày 01/7/2025 và cấp xã từ ngày 01/7/2025*) còn thiếu trách nhiệm trong công tác

quản lý đất đai đối với Trạm thực nghiệm Văn Giang; chưa thường xuyên tiến hành kiểm tra việc quản lý, sử dụng đất tại Trạm;

- Việc xảy ra nhiều vi phạm tại Trạm thực nghiệm Văn Giang trong thời gian dài cũng có nguyên nhân do Sở Tài nguyên và Môi trường (*nay là Sở Nông nghiệp và Môi trường*) chưa sâu sát, kịp thời tham mưu cho UBND tỉnh có biện pháp chỉ đạo kiểm tra, xử lý vi phạm.

- Nhận thức của một số người dân về pháp luật đất đai chưa cao, nên đã có hành vi vi phạm pháp luật đất đai như kết quả thanh tra đã nêu.

4. Trách nhiệm đối với các tồn tại, hạn chế

Trách nhiệm đối với các tồn tại, hạn chế đã được chỉ ra cụ thể trong từng giai đoạn tại mục 2 phần II Kết luận này, trong đó:

- Trách nhiệm chính thuộc về Viện Di truyền nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang do đây là các tổ chức được Nhà nước giao đất để quản lý, sử dụng nhưng thiếu trách nhiệm, buông lỏng quản lý dẫn đến dễ xảy ra nhiều vi phạm về đất đai tại Trạm thực nghiệm Văn Giang; các vi phạm diễn ra trong thời gian dài với quy mô ngày càng lớn.

- UBND và các bộ phận, cá nhân liên quan của UBND huyện Văn Giang, Khoái Châu, UBND các xã: Tân Tiến, Liên Nghĩa thuộc huyện Văn Giang, Đông Tảo thuộc huyện Khoái Châu (*giai đoạn từ năm 2007 đến trước ngày 01/7/2025*) đã thiếu trách nhiệm, không thường xuyên kiểm tra, không kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý đối với các trường hợp vi phạm theo thẩm quyền, dẫn đến xảy ra nhiều trường hợp vi phạm với quy mô ngày càng lớn, diễn ra trong thời gian dài tại khu vực Trạm thực nghiệm Văn Giang.

- UBND và các bộ phận, cá nhân liên quan của UBND các xã: Văn Giang, Hoàn Long, tỉnh Hưng Yên (*giai đoạn từ ngày 01/7/2025 đến nay*) chịu trách nhiệm do chưa kiên quyết ngăn chặn, xử lý đối với các trường hợp vi phạm thuộc địa bàn các xã quản lý diễn ra trong giai đoạn này.

- Sở Tài nguyên và Môi trường (*nay là Sở Nông nghiệp và Môi trường*) chịu trách nhiệm do chưa sâu sát, kịp thời tham mưu cho UBND tỉnh có biện pháp chỉ đạo kiểm tra, xử lý vi phạm trong công tác quản lý đất đai tại Trạm thực nghiệm Văn Giang.

5. Khó khăn, vướng mắc trong quá trình thanh tra

- Do thời kỳ thanh tra kéo dài (*từ năm 1998 đến nay*), Trạm thực nghiệm Văn Giang trải qua nhiều lần thay đổi cơ quan quản lý (*Trung tâm công nghệ sinh học Thực vật (từ năm 1994 đến năm 2000), Viện Di truyền nông nghiệp (từ năm*

2000 đến nay) và trước năm 1994 Trạm thực nghiệm Văn Giang là Trại Chăn nuôi Thống Nhất thuộc Tổng Công ty thực phẩm - Bộ Thương mại; công tác bàn giao, quản lý hồ sơ tài liệu của đơn vị còn lỏng lẻo, nên việc khai thác hồ sơ, tài liệu liên quan đến công tác quản lý, sử dụng đất đai tại Trạm gặp nhiều khó khăn; nhiều tài liệu đối tượng thanh tra không cung cấp được cho Đoàn thanh tra theo yêu cầu. Mặt khác, lãnh đạo Viện Di truyền nông nghiệp và lãnh đạo Trạm thực nghiệm Văn Giang cũng có nhiều thay đổi (*trong đó có người đã chết*), nên ảnh hưởng rất lớn đến kết quả xác minh.

- Trạm thực nghiệm Văn Giang với tổng diện tích khoảng 68,2 ha (*trước khi thực hiện Dự án đường Vành đai 4 - Vùng Thủ đô*) là khu đất rộng, được sử dụng vào nhiều mục đích khác nhau; qua các thời kỳ, khu đất chưa được tiến hành đo đạc cụ thể.

- Công tác quản lý đất đai của Viện Di truyền nông nghiệp, Trạm thực nghiệm Văn Giang còn lỏng lẻo, UBND các xã: Liên Nghĩa, Tân Tiến và Đông Tảo (*trước ngày 01/7/2025*) chưa thực hiện kiểm tra việc quản lý, sử dụng đất thường xuyên và không kiên quyết xử lý nên dễ xảy ra nhiều trường hợp vi phạm về đất đai tại khu vực Trạm, trong đó có trường hợp vi phạm xây dựng nhà ở, nhà kho, nhà xưởng với quy mô lớn. Đến nay, các trường hợp vi phạm này vẫn tồn tại và chưa bị cơ quan có thẩm quyền xử lý, gây khó khăn cho công tác quản lý đất đai và xử lý vi phạm của cơ quan chức năng.

IV. CÁC BIỆN PHÁP XỬ LÝ ĐÃ ÁP DỤNG THEO THẨM QUYỀN:
Không.

V. KIẾN NGHỊ BIỆN PHÁP XỬ LÝ

1. Về xử lý trách nhiệm

1.1. Kiến nghị Bộ Nông nghiệp và Môi trường chỉ đạo tổ chức kiểm điểm, xem xét trách nhiệm của tập thể và các cá nhân thuộc Viện Di truyền nông nghiệp, Trung tâm Thực nghiệm sinh học Nông nghiệp công nghệ cao (*giai đoạn từ năm 2007 đến tháng 6/2023*), Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ tế bào thực vật (*giai đoạn từ tháng 7/2023 đến nay*) và Trạm thực nghiệm Văn Giang qua các thời kỳ (*từ năm 1998 đến nay*) có liên quan đến các tồn tại, hạn chế trong công tác quản lý, sử dụng đất tại Trạm thực nghiệm Văn Giang như đã nêu tại mục 2 Phần III và chi tiết tại phần nhận xét, đánh giá của từng giai đoạn trong phần II Kết luận này.

1.2. Kiến nghị Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường nghiêm túc rút kinh nghiệm đối với tập thể, cá nhân có liên quan đến tồn tại, hạn chế đã nêu tại mục 4 phần III Kết luận này.

1.3. Kiến nghị Chủ tịch UBND các xã Văn Giang, Hoàn Long:

- Tổ chức rà soát, kiểm điểm, xem xét trách nhiệm của các cá nhân liên quan tại các xã: Tân Tiến, Liên Nghĩa (*thuộc huyện Văn Giang cũ, nay là xã Văn Giang*), Đông Tảo (*thuộc huyện Khoái Châu cũ, nay là xã Hoàn Long*) và cán bộ, công chức liên quan của huyện Văn Giang, Khoái Châu giai đoạn từ năm 2007 đến trước ngày 01/7/2025 do chưa thường xuyên kiểm tra, không kịp thời phát hiện, ngăn chặn và chưa kiên quyết xử lý nên để xảy ra nhiều vi phạm về đất đai trong khu vực Trạm thực nghiệm Văn Giang như đã nêu tại mục 2 phần III và chi tiết tại phần nhận xét, đánh giá của từng giai đoạn trong phần II Kết luận này. Qua kiểm điểm trách nhiệm, tiến hành xử lý theo thẩm quyền hoặc báo cáo cấp có thẩm quyền xử lý đối với tập thể, cá nhân có vi phạm theo quy định.

- Tiến hành kiểm điểm, nghiêm túc rút kinh nghiệm đối với tổ chức và cá nhân liên quan của UBND xã Văn Giang, Hoàn Long (*giai đoạn từ ngày 01/7/2025 đến nay*) do chưa kiên quyết xử lý đối với các trường hợp vi phạm về đất đai thuộc địa bàn các xã quản lý tại khu vực Trạm thực nghiệm Văn Giang phát sinh trong giai đoạn này.

1.4. Kiến nghị Sở Nội vụ:

- Hướng dẫn, đôn đốc, giám sát việc tổ chức kiểm điểm, xem xét xử lý trách nhiệm của các cá nhân liên quan tại các xã: Tân Tiến, Liên Nghĩa (*thuộc huyện Văn Giang cũ, nay là xã Văn Giang*), Đông Tảo (*thuộc huyện Khoái Châu cũ, nay là xã Hoàn Long*) giai đoạn từ năm 2007 đến trước ngày 01/7/2025;

- Trên cơ sở báo cáo, đề xuất của UBND các xã: Văn Giang, Hoàn Long, tham mưu đề xuất cấp có thẩm quyền kiểm điểm, xem xét trách nhiệm đối với cá nhân không thuộc thẩm quyền xử lý của Chủ tịch UBND các xã Văn Giang và Hoàn Long;

- Tổng hợp báo cáo kết quả về UBND tỉnh và Thanh tra tỉnh theo quy định.

1.5. Các đơn vị, tổ chức, cá nhân liên quan hoàn thành việc kiểm điểm, xem xét trách nhiệm xong trước ngày 30/9/2026.

2. Về xử lý hành chính

- Kiến nghị Viện Di truyền nông nghiệp, Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ tế bào thực vật và Trạm thực nghiệm Văn Giang:

+ Chấm dứt việc ký mới, gia hạn, chuyển giao, giao khoán, cho thuê, cho mượn hoặc xác lập các giao dịch liên quan đến quyền sử dụng đất tại khu vực Trạm thực nghiệm Văn Giang; quản lý nguyên trạng toàn bộ diện tích đất, không để phát sinh hành vi vi phạm về đất đai.

+ Đối với các Hợp đồng giao khoán đất nông nghiệp không còn căn cứ pháp lý: Tiến hành chấm dứt, thanh lý hợp đồng và thu hồi đất để quản lý theo quy định; hoàn thành trước ngày 30/9/2026.

- Kiến nghị UBND các xã Văn Giang, Hoàn Long:

+ Chịu trách nhiệm liên quan đến công tác quản lý nhà nước về đất đai tại địa phương; kịp thời phát hiện, ngăn chặn và xử lý theo thẩm quyền hoặc chuyển cơ quan có thẩm quyền xử lý đối với các hành vi vi phạm phát sinh kể từ ngày công bố Kết luận thanh tra;

+ Chủ trì, phối hợp với Viện Di truyền nông nghiệp và các cơ quan có liên quan lập hồ sơ để xử lý hoặc kiến nghị cấp có thẩm quyền xử lý đối với các trường hợp tự ý chuyển mục đích sử dụng đất, chuyển nhượng quyền sử dụng đất trái pháp luật theo đúng theo đúng tính chất, thời điểm phát sinh và quy định của Luật Đất đai năm 2024, Nghị định số 123/2024/NĐ-CP ngày 04/10/2024 của Chính phủ và các quy định có liên quan. Việc xử lý hoàn thành trước ngày 30/10/2026.

- Kiến nghị Sở Nông nghiệp và Môi trường hướng dẫn UBND các xã Văn Giang, Hoàn Long trong việc xử lý đối với các trường hợp vi phạm nêu trên và các vướng mắc phát sinh trong quá trình thực hiện.

3. Phương án sắp xếp, xử lý diện tích đất tại Trạm thực nghiệm Văn Giang

Trên cơ sở kết quả kiểm tra, xác minh, Báo cáo và ý kiến của Viện Di truyền nông nghiệp, Chánh Thanh tra tỉnh kiến nghị:

- Viện Di truyền nông nghiệp có trách nhiệm lập hồ sơ, trình Bộ Nông nghiệp và Môi trường chuyển giao toàn bộ diện tích đất Trạm thực nghiệm Văn Giang về UBND tỉnh Hưng Yên theo quy định tại Nghị định số 03/2025/NĐ-CP ngày 01/01/2025 của Chính phủ quy định việc sắp xếp lại, xử lý tài sản công là nhà, đất; thực hiện xong trước ngày 15/9/2026.

- Sau khi Bộ Nông nghiệp và Môi trường quyết định chuyển giao lại diện tích đất của Trạm thực nghiệm Văn Giang: Sở Tài chính chủ trì, phối hợp với Sở Nông nghiệp và Môi trường, sở Xây dựng tham mưu UBND tỉnh tiếp nhận, có phương án sắp xếp và xử lý nhà, đất, tài sản theo quy định, bảo đảm sử dụng đúng mục đích, hiệu quả, không để thất thoát, lãng phí tài sản công; thực hiện xong trước ngày 15/10/2026.

- Ngay sau khi UBND tỉnh phê duyệt phương án quản lý, sử dụng đối với diện tích đất tại Trạm thực nghiệm Văn Giang: UBND xã Văn Giang, Hoàn Long xem xét giải quyết đối với các trường hợp có hành vi tự ý chuyển mục đích sử

dụng đất (*từ đất nông nghiệp sang đất ở*) trước ngày 01/7/2014 và 122 hộ được giao đất trái thẩm quyền trong khu vực Trạm thực nghiệm Văn Giang theo Điều 139, Điều 140 Luật Đất đai năm 2024 và các quy định liên quan.

Căn cứ Luật Thanh tra năm 2025, đơn vị được thanh tra và các cơ quan, đơn vị có liên quan có trách nhiệm tổ chức thực hiện Kết luận này; báo cáo kết quả thực hiện bằng văn bản (*kèm theo tài liệu kiểm chứng*) gửi về Thanh tra tỉnh theo các mốc thời hạn trên để Thanh tra tỉnh theo dõi, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện kết luận thanh tra theo quy định.

Trên đây là Kết luận thanh tra việc quản lý, sử dụng đất của Viện Di truyền nông nghiệp, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (*nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường*) đối với Trạm thực nghiệm Văn Giang./.

Nơi nhận:

- Thanh tra Chính phủ;
- Bộ Nông nghiệp và Môi trường;
- Chủ tịch UBND tỉnh;
- Ban Nội chính, UBKT Tỉnh uỷ;
- Lãnh đạo Thanh tra tỉnh;
- Các Sở: Nông nghiệp và Môi trường, Nội vụ, Tài chính, Xây dựng;
- Viện Di truyền Nông nghiệp;
- Trạm thực nghiệm Văn Giang;
- Chủ tịch UBND các xã: Văn Giang, Hoàn Long;
- Phòng 4;
- Trang thông tin điện tử Thanh tra tỉnh;
- Lưu: VT, HSTT, P3.

CHÁNH THANH TRA

Vũ Quốc Nghị